

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ

Кафедра _____ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ _____

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Декан

_____ “ _____ ” _____ 20__ р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 4 ЛІКУВАЛЬНО-РЕАБІЛІТАЦІЙНИЙ МАСАЖ

(шифр і назва навчальної дисципліни)

Ступінь вищої освіти _____ магістр _____
(бакалавр, магістр)

Факультет (назва)	Галузь знань (шифр і назва галузі знань)	Спеціальність (шифр і назва спеціальності)	Освітня програма (назва освітньої програми)
Здоров’я людини	Освіта/Педагогіка	017 Фізична культура і спорт	Фізична культура і спорт: інклюзивність та освіта

Розробники: викладач Голівець Любов Іванівна (підпис)
(прізвище та ініціали, посада, науковий ступень та вчене звання)
_____ (підпис)
(прізвище та ініціали, посада, науковий ступень та вчене звання)
_____ (підпис)
(прізвище та ініціали, посада, науковий ступень та вчене звання)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри:

(назва кафедри)
Протокол № 1 від 30 серпня 20 24 р.
Завідувач кафедри: _____ (підпис) Адирхасєв С.Г. (прізвище та ініціали)

Схвалено методичною комісією факультету:

(назва факультету)
Протокол № _____ від _____ 20 _____ р.
Голова методичної комісії: _____ (підпис) _____ (прізвище та ініціали)

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою навчальної дисципліни «Лікувально-реабілітаційний масаж» є сформувати систему професійних знань, методичних умінь, та практичних навичок з лікувально-реабілітаційного масажу, різних прийомів та методів його проведення в залежності від захворювання та потреб пацієнта.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни є:

- сформувати цілісну систему знань щодо впливу лікувально-реабілітаційного масажу на стан фізичного здоров'я та відновлення пацієнта;
- ознайомити студентів з прийомами та методами лікувально-реабілітаційного масажу, його позитивного впливу на відновлення здоров'я людини;
- сформувати у студентів практичні уміння та навички проведення лікувально-реабілітаційного масажу;
- надати інформацію стосовно показань і протипоказань до проведення процедури лікувально-реабілітаційного масажу у процесах відновного лікування та фізичної реабілітації;
- навчити студентів самостійно проводити процедуру лікувально-реабілітаційного масажу, вміти коректно застосовувати прийоми масажу у відновному лікуванні захворювань опорно-рухового апарату, дихальної, нервової, серцево-судинної та ін. систем;
- навчити студентів оцінювати ефективність проведення лікувально-реабілітаційного масажу у процесах відновного лікування та фізичної реабілітації при різних формах нозологій.

У наслідок вивчення даного навчального курсу здобувач вищої освіти набуде наступних **компетентностей**:

- ЗК2. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК4. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- ЗК5. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК6. Здатність розробляти проекти та управляти ними.
- СК3. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у закладах вищої освіти.
- СК4. Здатність управляти робочими або навчальними процесами у сфері фізичної культури та спорту, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів.
- СК5. Здатність розв'язувати проблеми у сфері фізичної культури та спорту у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.
- СК6. Здатність до самоосвіти, самовдосконалення та саморефлексії для успішної професіоналізації у сфері фізичної культури і спорту.
- СК8. Здатність впроваджувати у практичну діяльність результати наукових досліджень, спрямованих на вирішення прикладних завдань у сфері фізичної культури і спорту.
- СК9. Усвідомлювати принципи професійної та академічної етики і необхідність їх дотримання.

та **результатів навчання**:

- РН2. Приймати ефективні рішення щодо вирішення проблем у сфері фізичної культури та спорту, генерувати та порівнювати альтернативи, оцінювати ризики та ресурсні потреби.

- РН5. Розробляти і викладати спеціалізовані навчальні дисципліни у закладах вищої освіти.

Згідно з вимогами ОПП здобувачі повинні:

знати:

- визначення лікувально-реабілітаційного масажу та його значення для відновлення здоров'я людини, принципи надання послуги в системі оздоровлення населення;
- особливості прийомів та методів лікувально-реабілітаційного масажу при різноманітних порушеннях здоров'я та активності в різні вікові періоди;
- специфіку та оздоровче спрямування різних видів лікувально-реабілітаційного масажу;
- показання та протипоказання для проведення процедури лікувально-реабілітаційного масажу на різних етапах реабілітації;
- правила санітарно-гігієнічних норм для приміщення у яких надається послуга з лікувально-реабілітаційного масажу, та вимоги до кваліфікації масажиста та обладнання яке ним використовується включно з інструментами та приладами;

вміти:

- визначати і комбінувати необхідні прийоми та методи лікувально-реабілітаційного масажу для проведення процедури при конкретному діагнозі пацієнта;
- вміти оцінити стан пацієнта, розуміти показання та протипоказання при застосуванні прийомів та методів лікувально-реабілітаційного масажу та проконсультувати пацієнта відносно проведення процедури;
- вміти організувати приміщення для прийому пацієнта та надання послуги з лікувально-реабілітаційного масажу згідно санітарних норм та правил;
- вміти визначати необхідну кількість та інтервальність процедур з лікувально-реабілітаційного масажу у комбінації з фізичною активністю та вправами для відновлення рухової активності пацієнта та покращення його самопочуття.

В процесі вивчення дисципліни здобувач вищої освіти отримує можливість формувати та розвивати soft skills – соціально-психологічні аспекти професійної компетентності: здатність аналізувати та оцінювати, інтерпретувати; здатність логічно та критично мислити, креативно діяти; планувати та управляти часом, презентувати себе і свою позицію; діяти відповідально тощо.

НАВЧАЛЬНА РОБОТА ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ

Форма здобуття освіти	Курс	Семестр	Загальний обсяг дисципліни	Кількість годин				Вид семестрового контролю
			Кредити ЄКТС	Аудиторні заняття			Самостійна робота	
				Разом	Лекції	Практичні		
Денна	I	I	150 / 5	42	18	24	108	Екзамен
Заочна				6	2	4	144	

ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ

Дисципліни, що забезпечують		
Семестр	Найменування дисципліни	Найменування теми
I	Базові знання освіти бакалавр	

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Вид заняття	Короткий зміст навчальних занять, тематика індивідуальних та/або групових завдань	Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання	Кількість отримуваних балів min-max
Тема 1. <u>ВИЗНАЧЕННЯ, СУТЬ ПРОЦЕДУРИ ЛРМ ТА ВПЛИВ ЇЇ НА ОРГАНІЗМ ЛЮДИНИ. ІСТОРІЯ ВИНИКНЕННЯ МАСАЖУ</u>			
Лекції	Визначення та суть процедури лікувально-реабілітаційного масажу. Загальні положення. Історія виникнення масажу. Древні школи, Європейські вчені та дослідження у медицині, слов'янські корені та формування традиційної класичної школи масажу.	Презентація основних положень за темою. Участь в обговоренні.	5-10
Самостійна робота	Древні школи, Європейські вчені та дослідження у медицині, слов'янські корені та формування традиційної класичної школи масажу.		
Тема 2. <u>ВИДИ І ЗАСОБИ ЛРМ. ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОЧОГО МІСЦЯ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ ЛРМ. ПОКАЗАННЯ ТА ПРОТИПОКАЗАННЯ</u>			
Лекції	Види масажів, ручні та апаратні технології, водні масажі. Санітарно-гігієнічні умови для проведення процедури масажу. Основні та умовні Протипоказання до проведення процедури ЛРМ.	Презентація основних положень за темою. Участь в обговоренні.	5-10
Самостійна робота	Види масажів, ручні та апаратні технології, водні масажі. Санітарно-гігієнічні умови для проведення процедури масажу. Основні та умовні протипоказання до проведення процедури ЛРМ.		
Тема 3. <u>ПРАКТИЧНА. МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ ЛРМ СПИНИ. ОСНОВНІ ТА ДОПОМІЖНІ ПРИЙОМИ</u>			
Практичне заняття	Демонстрація основних прийомів прогладжування, розтирання, розминання та вібрації. Комбінування основних прийомів та відпрацювання методики масажу спини у групі на моделі.	Відпрацювання практичних навичок на моделі	10-20
Самостійна робота	Відпрацювання основних прийомів прогладжування, розтирання, розминання та вібрації. Комбінування основних прийомів та відпрацювання методики масажу спини у групі на моделі.		

Тема 4. <u>ПРАКТИЧНА. МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ ЛІМФОДРЕНАЖНОГО МАСАЖУ, МАСАЖУ ШИЇ, ГРУДНОЇ КЛІТКИ ТА ЖИВОТА</u>			
Практичне заняття	Демонстрація лімфодренажних технік для проведення масажу шиї, грудної клітки та живота. Комбінування прийомів та відпрацювання лімфо дренажної методики масажу спини в групі на моделі.	Відпрацювання практичних навичок на моделі	10-20
Самостійна робота	Демонстрація лімфодренажних технік для проведення масажу шиї, грудної клітки та живота. Комбінування прийомів та відпрацювання лімфо дренажної методики масажу спини в групі на моделі.		
Тема 5. <u>ЛРМ ПРИ ПОРУШЕННЯХ ОПРНО-РУХОВОГО АПАРАТУ</u>			
Лекції	Застосування процедури ЛРМ при забоях, розтягненнях, туго рухливості суглобів, переломах та ампутаціях верхніх та нижніх кінцівок, артрозу, артриті, остеохондрозі, сколіозі, плоскостопості.	Презентація основних положень за темою. Участь в обговоренні.	5-10
Самостійна робота	Застосування процедури ЛРМ при забоях, розтягненнях, туго рухливості суглобів, переломах та ампутаціях верхніх та нижніх кінцівок, артрозу, артриті, остеохондрозі, сколіозі, плоскостопості.		
Тема 6. <u>ЛРМ ПРИ ЗАХВОРЮВАННЯХ ЦНС, ССС, ДИХАЛЬНОЇ СИСТЕМ. МАСАЖ У ПЕДІАТРІЇ</u>			
Лекції	Застосування процедури ЛРМ при ураженні ЦНС, периферичної НС, ССС, дихальної системи, при порушеннях обміну речовин. ЛРМ в урології та гінекології, педіатрії.	Презентація основних положень за темою. Участь в обговоренні.	5-10
Самостійна робота	Застосування процедури ЛРМ при ураженні ЦНС, периферичної НС, ССС, дихальної системи, при порушеннях обміну речовин. ЛРМ в урології та гінекології, педіатрії.		
Тема 7. <u>ПРАКТИЧНА. МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ ЛРМ ВЕРХНІХ ТА НИЖНІХ КІНЦІВОК. МАСАЖ РУБЦІВ.</u>			
Практичне заняття	Демонстрація основних та допоміжних технік для проведення масажу верхніх та нижніх кінцівок, мобілізаційні техніки. Масажні техніки роботи з рубцями. Використання інструментальних методів масажу. Відпрацювання в групі на моделі.	Відпрацювання практичних навичок на моделі	10-20
Самостійна робота	Демонстрація основних та допоміжних технік для проведення масажу верхніх та нижніх кінцівок, мобілізаційні техніки. Масажні техніки роботи з рубцями. Використання інструментальних методів масажу. Відпрацювання в групі на моделі.		
Підсумковий контроль		ЕКЗАМЕН	60-100

РОЗПОДІЛ НАВЧАЛЬНОГО ЧАСУ

Номер теми	Кількість годин							
	Денна форма				Заочна форма			
	Всього	У тому числі			Всього	У тому числі		
		лекції	практ.	сам.роб.		лекції	практ.	сам.роб.
Тема 1. ВИЗНАЧЕННЯ, СУТЬ ПРОЦЕДУРИ ЛРМ ТА ВПЛИВ ЇЇ НА ОРГАНІЗМ ЛЮДИНИ. ІСТОРІЯ ВИНИКНЕННЯ МАСАЖУ	20	2		16	20	0,5		19,5
Тема 2. ВИДИ І ЗАСОБИ ЛРМ. ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОЧОГО МІСЦЯ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ ЛРМ. ПОКАЗАННЯ ТА ПРОТИПОКАЗАННЯ	20	2		16	20	0,5		19,5
Тема 3. ПРАКТИКА МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ ЛРМ СПИНИ. ОСНОВНІ ТА ДОПОМІЖНІ ПРИЙОМИ	25	2	8	17	25		1	24
Тема 4. ПРАКТИКА МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ ЛІМФОДРЕНАЖНОГО МАСАЖУ, МАСАЖУ ШИЇ, ГРУДНОЇ КЛІТКИ ТА ЖИВОТА	20	2	8	12	20		1	19
Тема 5. ЛРМ ПРИ ПОРУШЕННЯХ ОПРНО-РУХОВОГО АПАРАТУ	20	4		16	20	0,5		19,5
Тема 6. ЛРМ ПРИ ЗАХВОРЮВАННЯХ ЦНС, ССС, ДИХАЛЬНОЇ СИСТЕМ. МАСАЖ У ПЕДІАТРІЇ	20	4		18	20	0,5		19,5
Тема 7. ПРАКТИКА МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ ЛРМ ВЕРХНІХ ТА НИЖНІХ КІНЦІВОК. МАСАЖ РУБЦІВ.	25	2	8	17	25		2	23
Всього годин	150	18	24	108	150	2	2	144

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

За повністю виконані завдання здобувач може отримати визначену кількість балів:

Інструменти і завдання	Кількість балів	
	Для денної форми навчання	Для заочної форми навчання
Участь у практичних заняттях у реабілітаційному центрі	40	40
Виконання практичного завдання у відео форматі (у разі неможливості бути присутнім на практичних заняттях у реабілітаційному центрі)	40	40*
Екзаменаційний тест	60	60
Разом	100	

ЕКЗАМЕН є підсумковою формою контролю, виставляється за результатами роботи здобувача магістерського рівня у семестрі виконання здобувачем семестрових відео завдань та роботі на практичних заняттях у реабілітаційному центрі з відпрацюванням практичних навичок масажу на моделі, та виконання підсумкового екзаменаційного тестового контролю.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗДОБУВАЧІВ

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Шкала ЄКТС	Вимоги
90 – 100	A	Оцінку заслуговує здобувач освіти, який: - всебічно, систематично і глибоко володіє навчально-програмовим матеріалом; - вмів самостійно виконувати завдання, передбачені програмою, використовує набуті знання і вміння у нестандартних ситуаціях; - засвоїв основну і ознайомлений з додатковою літературою, яка рекомендована програмою; - засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни та усвідомлює їх значення для професії, яку він набуває; - вільно висловлює власні думки, самостійно оцінює різноманітні життєві явища і факти, виявляючи особистісну позицію; - самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності, виявив творчі здібності і використовує їх при вивченні навчально-програмового матеріалу, проявив нахил до наукової роботи.
82 – 89	B	Оцінку заслуговує здобувач освіти, який: - повністю опанував і вільно (самостійно) володіє навчально-програмовим матеріалом, в тому числі застосовує його на практиці, має системні знання в достатньому обсязі відповідно до навчально-програмового матеріалу, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях; - має здатність до самостійного пошуку інформації, а також до аналізу, постановки і розв'язування проблем професійного спрямування; - під час відповіді допустив деякі неточності, які самостійно виправляє, добирає переконливі аргументи на підтвердження вивченого матеріалу.
74 – 81	C	Оцінку заслуговує здобувач освіти, який: - в загальному роботу виконав, але відповідає на екзамені з певною кількістю помилок;

		- вмiє порiвнювати, узагальнювати, систематизувати iнформацiю пiд керiвництвом викладача, в цiлому самостiйно застосовувати на практицi, контролювати власну дiяльнiсть; - опанував навчально-програмовий матерiал, успiшно виконав завдання, передбаченi програмою, засвоїв основну лiтературу, яка рекомендована програмою;
64 – 73	D	Оцiнку заслуговує здобувач освiти, який: - знає основний навчально-програмовий матерiал в обсязi, необхідному для подальшого навчання i використання його у майбутнiй професiї; - виконує завдання непогано, але зi значною кiлькiстю помилок; - ознайомлений з основною лiтературою, яка рекомендована програмою; - допускає на заняттях, чи екзаменi помилки при виконаннi завдань, але пiд керiвництвом викладача знаходить шляхи їх усунення.
60 – 63	E	Оцiнку заслуговує здобувач освiти, який: - володiє основним навчально-програмовим матерiалом в обсязi, необхідному для подальшого навчання i використання його у майбутнiй професiї, а виконання завдань задовольняє мiнiмальнi критерiї. Знання мають репродуктивний характер.
35 – 59	Fx	Оцiнку заслуговує здобувач освiти, який: - виявив суттєвi прогалини в знаннях основного програмового матерiалу, допустив принциповi помилки у виконаннi передбачених програмою завдань.
0 – 34	F	Оцiнку заслуговує здобувач освiти, який: - володiє навчальним матерiалом тiльки на рiвнi елементарного розпiзнавання i вiдтворення окремих фактiв або не володiє зовсiм; - допускає грубi помилки при виконаннi завдань, передбачених програмою; - не може продовжувати навчання i не готовий до професiйної дiяльностi пiсля закінчення унiверситету без повторного вивчення даної дисциплiни.

Рекомендована лiтература

Основна лiтература

1. Вакуленко Л.О., Прилуцька Г.В., Вакуленко Д.В. Атлас масажиста Тернопiль, Урмедкнига, 2005. 304 с.
2. Вакуленко Л.О., Прилуцька Г.В., Вакуленко Д.В. Масаж загальний. Самомасаж. Тернопiль, Урмедкнига, 2018 304 с.
3. Вакуленко Л.О., Прилуцька Г.В., Вакуленко Д.В. Лiкувальний. Тернопiль, Урмедкнига, 2005. 430 с.
4. Вакуленко Л.О., Прилуцька Г.В., Вакуленко Д.В. Реабiлітацiйний масаж. Тернопiль, Урмедкнига, 2018. 430 с.
5. Вакуленко Л.О., Прилуцька Г.В., Вакуленко Д.В. Лiкувально-реабiлітацiйний масаж в педiатрiї Тернопiль, ТНПУ, 2018. 430 с.
6. Вакуленко Л.О., Вакуленко Д. В. Лiкувально-реабiлітацiйний масаж у педiатрiї: навчальний посiбник ТНПУ iм. В. Гнатюка, 2019. 233 с.
7. Вакуленко Л.О., Вакуленко Д. В., Барладин О.Р., Храбра С.З., Грушко В.С. Основи масажу: спецiальнiсть ортопедagogiка ТНПУ iм. В. Гнатюка, 2019. 173 с.

Методичне забезпечення

1. Текст лекцiй з дисциплiни «Лiкувально-реабiлітацiйний масаж» для здобувачiв спецiальностi 017 Фiзична культура i спорт.